

és betöltésük alapján valószínűleg 14 további gödröt is ehhez a megtelepedési horizonthoz kapcsolhatunk, ám ezekben keltező értékű leletanyagot nem találtunk.

A lelőhely ÉK-i sarkában egy a *szkíta* idősokra datálható négyszögletes, félig földbe mélyített ház került elő. A szelvény É-i szélének közepén lévő csekély magaslaton két, szintén a szkíta korhoz köthető temetkezést tártunk fel. A 184. sírban nyugvó nő nyakát üvegpaszta- és borostyángyöngyökből fűzött nyaklánc ékesítette, koponyája két oldalán elektron hajkarika-pár került elő. A terület középső részén további három, elszórta elhelyezkedő, részben bolygatott, melléklet nélküli, csontvázas sírt tártunk fel, melyeket helyzetük alapján feltételezve a szkíta temetkezési horizonthoz soroltunk.

A lelőhelyen a következő megtelepedési periódust egy *szarmata* kerámiával keltezett kisebb, önálló lakóegység képviseli. A négyszögletes, félig földbe mélyített házhoz egy kemence és hamusgödre, valamint két gödör tartozik.

A terület *avar kori* használatáról tanúskodik egy kisebb településrészlet három félig földbe mélyített épülettel és egy gödörrel, valamint egy 24 síros temetőrészlet. A temetkezések közül 20 szabályos, soros temetőrendbe illeszkedett, míg négyet ettől távolabb tártunk fel. A kevés mellékletet tartalmazó sírok közül kiemelkedik a 114. sz. sír részben öntött, részben lemezes veretekkel díszített övkészlete. A nyomvonal az avar temető DNy-i szélét érintette.

A feltárási terület magasabb részein számos, feltehetően újkori tereprendezési munkákkal kapcsolatba hozható árok futott É-D, ÉK-DNy irányban.

Munkatársak: Füzesi András, Bíró Ádám régészek; Diriczi Zsombor, Kalli András, Kondé Zsófia, Lamm Flóra, Király Ágnes, Masek Zsófia, Novák Mariann, Paár Ferenc, Szabó Eszter, Tóth Farkas Márton régészhallgatók; Bacskai István technikus.

SZABÓ GÁBOR – SEBŐK KATALIN

288. Ópusztaszer, Gáztelep (CSMÉ 9. lh.)

(Csongrád megye) Á

A lelőhely Ópusztaszer Ny-i részén, az Ópusztaszer–Kistelek közötti műúttól É-ra, a Gázteleptől Ny-ra található. A tervezett gázvezeték nyomvonalát a lelőhely mintegy 150 m-en érintette.

A kijelölt terület megelőző feltárását 2008. márciusban végeztük el. A szelvény egész területén újkori bolygatás nyomát figyeltük meg, ami szinte teljes egészében elpusztította a régészeti korú objektumokat. Kivételt csak a szelvény D-i vége jelentett, ahol több, rendkívül sekély árok és gödör foltját figyeltük meg.

Miután a szelvény D-i végében a lelőhely nem ért véget, sőt ezen a részen nem volt megbolygatva a talaj, tovább folytattuk a kutatást. A bővítmény É-i részében szórványosan jelentkezett néhány gödör, illetve árok, míg a D-i részében, közvetlenül az Ópusztaszer–Kistelek közötti műúttól É-ra található szelvényszakaszban viszonylag sűrűn jelentkeztek a régészeti korú objek-

tumok. A megkutatott közel 1089 m²-nyi területen 32 objektumot bontottunk ki. Összesen tehát a 9. sz. lelőhelyen 44 objektumot tártunk fel. Ezek közül érdekes külön megemlíteni a 20. és a 38. sz. objektumokat, amelyek több cölöphelyből álló, kör alaprajzú építményt alkottak. A 10. számú lelőhely közelsége miatt (gyakorlatilag csak a műút választja el a két lelőhelyet), illetve a felszínen begyűjtött leletanyag alapján a felszíni településnyomokat az Árpád-korra keltezhetjük.

PALUCH TIBOR

289. Ópusztaszer, Gáztelep (CSMÉ 20. lh.)

(Csongrád megye) Á

A lelőhely Kistelek–Ópusztaszer közötti műút mentén, attól É-ra található. A lelőhelytől D-re már az építést megelőzően, az előzetes terepbejárás által kijelölt területen (CSMÉ 9. lh.) megtörtént a feltárás. Az előkerült objektumok e területtől mintegy 35 m távolságtól kezdve jelentkeztek. Az objektumfoltokból előkerült leletanyag egy Árpád kori település nyomait engedte sejtetni.

2008. szeptember 3–4. között közel É-D-i tájolással futó, nagyjából 5 m szélességben szedett szelvényben 250 m hosszan, szórta elhelyezkedve 20 objektumot különítettünk el. A feltárt jelenségekből az Árpád korra keltezhető leletanyag látott napvilágot. A lelőhelyet a nyomvonal teljes szélességében feltártuk.

Munkatársak: Bene Zsuzsanna, Bizinger Krisztián, Ollai Tibor régésztechnikusok.

Sz. WILHELM GÁBOR

290. Ópusztaszer, Kiszér (CSMÉ 8. sz. lh.)

(Csongrád megye) Sza

A Városföld–Algyő között épülő gázszállító vezeték nyomvonalán fekvő lelőhely a határdűlőúttól D-re 200 m-re, a Kiszér dűlőút D-i, valamint részben É-i oldalán található, egy ÉNy–DK irányú vízfolyás ÉK-i magaspártján. A terepbejárás alapján a tervezett gázvezeték nyomvonalát a lelőhely mintegy 100 m hosszan érintette. A megelőző feltárás során nyilvánvalóvá vált, hogy a lelőhely az É-i és a D-i irányban is folytatódik, így mindkét irányban kibővítettük a szelvényünket. Az É-D-i tengelyű, téglalap alakú szelvény nagysága közel 1500 m² volt.

Csak településre utaló jelenségek kerültek elő. A 77 objektum közül 66 cölöplyuk, 32 gödör, és 15 árok volt. Az objektumokban előforduló leletanyag alapján a lelőhely a szarmata idősokra datálható.

BALOGH CSILLA

291. Ópusztaszer, Pusztaszeri erdő széle

(Csongrád megye) Sza

A Városföld–Algyő gázszállító vezeték valamint a Kistelek–Ópusztaszer összekötő műút kereszteződésénél, az úttól D-re a gázvezeték árkanak humuszolását kísérő